

CENA PRENUMERATY:

w Łodzi miesięcznie mk. 80, — kwartalnie mk. 240, —, dla robotników miesięcznie mk. 60, —
Za odoszenie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5, —
Na prowincji miesięcznie mk. 90, —, kwartalnie mk. 270, —
za granicą miesięcznie marek 120, —

Numer pojedynczy: **3 marki.**

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca, kierownik administracji przyjmuje od godziny 5 do 6 popołudniu.

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 3 marki

CENY OGŁOSZEŃ:

Miejscowe:
Zwyczajne, mk. 3.75 za wiersz nonparelony jednolamowy (str. 7 lamów) Drobne 60 fen. za wyraz, najmniej mk. 6, —. Dla poszukujących pracy 45 fen. za wyraz. Nadosłane przed tekstem mk. 10, — w tekście mk. 12, — po tekście mk. 6, — zawieszki nonparelony jednolamowy (str. 6 lamów). Nekrologi mk. 3.75 za wiersz nonparelony (strona 6 lamów). Komunikaty mk. 5.00 za wiersz.
Zamiejscowe:
Zwyczajne, mk. 4.50, drobne 30 fen. nadosłane przed tekstem mk. 12, — w tekście mk. 15, — za tekstem mk. 2.50 nekrologi mk. 6, —
Zagraniczne:
100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofert administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229. Filja administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwał zarządu Związku Prasy Powinowolnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Teatr Miejski
Dzielnia 18.
Pod Dyrekcją Al. Zelwerowicza

Platok 26 X. Staraniem Tow. Opiekł nad Żołnierzem Uczciwym
Karykatury
kom w. 4 okłoch J. A. Kisielewskiego

Sobota 27 X po poł. o g. 4 po cesaach najniż. XII widowisko dla młodzieży
Złota Czaszka
frag. dram. w 6 obr. J. Słowackiego

Francja uznaje rząd sowiecki.

WARSZAWA, 25 listopada (tel. wł.) — „Rzeczpospolita“ podaje wiadomość, iż prezydent ministrów francuskiok, Leygues, oświadczył w komisji spraw zagranicznych, że rząd francuski postanowił uznać rząd sowiecki de facto. Zobowiązania wszelkie wobec Wrangla upadły z chwilą rozbięcia wojsk jego na Krymie.

Przesilenie gabinetowe trwa. Obrady Sejmu.

Steczowski następcą min. Grabskiego. — Stanowisko Narodowego Zjednoczenia Ludowego. — Rezygnacja min. Chrzanowskiego.

Pod znakiem odbudowy przemysłu.

Warszawa, 25 listopada. (Tel. wł.). Przesilenie rządowe zaczyna się komplikować. W południe premier Witos odbył narady z ministrami parlamentarnymi, tużież z kandydatem na ministra skarbu, p. Steczowskim, który przedstawił warunki na jakich przyjąby tęzę. Z charakterystycznych warunków należy wymienić kontrolę nad budżetem Ministerjum wołny, ograniczenie urzędów i inna.

Wieczorem o godz. 6-ej odbyła się konferencja tych samych klubów, które brały udział w środowych naradach. Poseł Dubanowicz oświadczył, że Narodowe Zjednoczenie Ludowe nie uchyla się od współpracy w gabinecie koalicyjnym. Wieczorem Związek Ludowo Narodowy powziął szczegółową rezolucję, w której znajduje się szereg warunków, pod którymi weszłyby do gabinetu.

Wobec tego, że z pewnych stron posądzono ZLN. z powodu ustąpienia z gabinetu dotychczasowego ministra skarbu o dążenia do złamania zasady rządu koalicyjnego, ZLN. stwierdza, że jak zawsze tak i obecnie uznaje jedność całego narodu w trudnym położeniu państwa za główną podstawę swej polityki. Zgodnie z tem stanowiskiem uznaje za wskazane, aby w obecnym stanie rzeczy stał u steru rząd koalicyjny, będący wyrazicielem jedności narodu. Związek oświadcza jednakże, że niezbędnymi warunkami udziału w rządzie (istotnie jest: 1) Uniezależnienie polityki rządu, a w szczególności polityki zagranicznej od wpływu czynników nieodpowiedzialnych konstytucyjnie i zapewnienie jej jednolitego kierunku oraz oddanie władzy nad wojskiem odpowiedzialnemu przed Sejmem rządowi. 2) Podporządkowania polityki wewnętrznej, konieczności uzdrowienia finansów państwowych i wyzwolenia życia gospodarczego z krepulających ją nadmiernie ograniczeń państwowych. 3) Zapewnienie stronnictwom udziału w rządzie i wpływu na jego politykę stosownie do rzeczywistej ich siły w sejmie—warunek elementarny koalicyjnego rządu. Za politykę rządu, któryby tym warunkom nie odpowiadał, ZLN. nie mogłoby wziąć na siebie odpowiedzialności.

W piątek do godz. 2-ej kluby winny wypowiedzieć swą opinię co do kandydatury Steczkowskiego i jego warunków.

Jak już donosiliśmy, w czwartek złożył swą dymisję minister handlu i przemysłu, prof. Czesław Chrzanowski. Jako jego następcę wymieniają posła W. Stesłowicza, obecnego ministra poczt i telegrafów. Teką tego ostatniego miałaby przypaść P. P. S.

Plebiscyt na Wileńszczyźnie.

Paryż, 25 listopada. (PAT). Hava. Liga Narodów rozpatrywała sprawę organizacji plebiscytu na terytorium Wilna. Reprezentanci Polski i Litwy zostali zewezwani do prezydenta, który zakomunikował im decyzję Rady, która uchwaliła wysłać do Wilna międzynarodowe siły zbrojne wysokości około 1500 żołnierzy, aby zapewnić bezstronność w wykonaniu referendum. Delegat polski nalegał aby plebiscyt odbył się jaknajprędzej i zapewnił, że Polska pragnie zlikwidować tę sprawę w duchu jaknajbardziej przyjaznym dla Litwy. Delegat litewski żądał, aby żołnierzom Żeligowskiego dano do wyboru albo rozbrojenie na miejscu w celu wzięcia udziału w plebiscycie, albo opuszczenie obszaru plebiscytowego.

Komunikat bolszewicki.

MOSKWA, 25 listopada (PAT) — Wied. BK. Sprawozdanie z frontu z dnia 24. Na północ od Mozyrza kawaleria nasza ściera resztki armii Bałachowicza, która przekroczyła rzekę Ipa uciekając w kierunku północno-zachodnim. W est. i nien walkach przeciw Petlurze wzięliśmy jeńców 12,000 jeńców, 200 karabinów maszynowych i wielkie ilości amunicji.

Warszawa, 25 listopada (P. A.T.) — Posiedzenie 189.

Pomiędzy interpelacjami znajduje się interpelacja PPS. w sprawie zwolnienia akademików z wojska.

W pierwszym czytaniu odesłano do komisji ochrony pracy projekt ustawy o zmianie paragrafów 6. i 7 i te ustawy o załatwieniu zatargów zbiorowych między pracodawcami i pracownikami rolnymi.

Pos. Rudnicki uzasadniał wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z d. 20 maja 1919 r. w przedmiocie udzielenia gwarancji skarbu państwa do sumy 50,000,000 marek na ulgi pożyczkowe dla drobnego przemysłu rzemiosła oraz organizacji wytwórczych. Kredyt ten został wyzerpany i chodzi o podwyższenie gwarancji do sumy 150,000,000 mk. oraz przedłużenie terminu amortyzacji z trzech do piętnastu lat.

Na propozycję marszałka wniosek odesłano do komisji przemysłowo-handlowej. Przyjąto do wniosku nagłego ZLN o pomoc państwową dla wydawnictw naukowych ustawę przyjęto w pierwszym czytaniu i odesłano do komisji skarbowo-budżetowej.

Przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o zawieszeniu działalności sądów przysięgłych w niektórych okręgach lwowskiego sądu apelacyjnego.

Z kolei p. Bruno jako sprawozdawca komisji skarbowo-budżetowej referował projekt ustawy w przedmiocie przyznania obligacjom Tow. Kredytowego pomysła polskiego gwarancji skarbu oraz u-

tości Tow. Listy ubezpieczone będą na pierwszym M6 hipoteki fabryk, gruntów i masyzyn. Ostatnie ubezpieczenie wymaga zatwierdzenia sejmów.

W sprawie tej przemawiał pp.: Majewski, Wojdaliński, Osiecki oświadcza się przy pewnych zastrzeżeniach za wstawą. Ostatni wniośi poprawkę skierowaną do zabezpieczenia interesów skarbu.

Pos. Stapiński wyraża wątpliwości czy państwo zdolne jest do udzielenia takich kredytów i domaga się odesłania projektu do rządu, aby zapewnił w ustawie swój wpływ.

Pos. Wierzbicki (ZNL) sadzi że gwarancja udzielona przez skarbu państwa Tow. Kredytowemu dla przemysłu poprawi sytuację za granicą, gdyż wskazuje na to że rząd wstępuje na drogę wydatków produkcyjnych.

Pos. Bruno odpierał zarzuty poprzednich mówców.

W głosowaniu wniosek posła Stapińskiego odrzucono wstawę przyjęto w 2 i 3 czytaniu wraz z rezolucją komisji i poprawką do tejże posła Osieckiego.

Przyjęto nagłosę i wniosek pos. Bigońskiego, w którym Sejm wywaja rząd, aby poczynił energiczne kroki przeciw rozszerzaniu przez oficjalne koła niemieckie fałszywych wiadomości o postępie wstępu rządu, w stosunku do inwalidów w Ponańskiem i Prusach Zachodnich i aby ogłosił na Górnym Śląsku, że inwalidzi armji niemieckiej będą traktowani na równi z inwalidami polskimi.

Następne posiedzenie w piątek o godz. 4-ej.

Kronika Sejmowa.

Komisja skarbowo-budżetowa pod przewodnictwem p. Diamanda rozpatrywała sejmowy wniosek p. Osieckiego o utworzenie nadzwyczajnej komisji finansowej. Na wniosek p. Stapińskiego obrady przerwano aż do czasu mianowania nowego ministra skarbu i wysłuchania jego opinii o wniosku. W czasie rozpraw nad rozporządzeniem Rady Obrony państwa o jednorazowej daninie na potrzeby wojskowe p. Federowicz postawił wniosek wzywający rząd do przedstawienia projektu rozporządzenia ze zmianami. Wniosek nie uzyskał większości, przyjęto natomiast wniosek p. Osieckiego zmieniający rozporządzenie w tym kierunku, że gminy mają prawo rozłożenia ekwiwalentu w gotówce na wszystkie warstwy ludności.

Komisja demobilizacyjna pod przewodnictwem p. dr. Adama wysłuchała sprawozdania o organizacji demobilizacji rzeczowej złożonego przez generała Norwida-Malewskiego i podpułkownika Zachorskiego. Po dłuższej dyskusji uchwalono zwrócić się do min. spr. wojskowych o dokładne podanie ilościowe materiałów wchodzących w zakres demobilizacji rzeczowej oraz dalszych wyjaśnień w tej sprawie.

Zjazd Ludowców w Poznaniu.

Poznań, 24 listopada (PAT). „Goniec Wielkopolski” podaje treść telegramów i rezolucji uchwalonych na Zjeździe Ludowców w Poznaniu. Telegramy wysłano do Naczelnika państwa z wyrazami hołdu za trud i pracę około zdobycia niepodległości Ojczyzny oraz podziękowanie bohaterom armii za ofiarę krwi wyrażającą głęboką wdzięczność. Telegram do prezydenta ministrów Witosa wyraża serdeczne podziękowania za ofiarne pełnienie obowiązków. Telegram do kardynała prymasa wyraża słowa czci i hołdu za przychylny stosunek wobec ludności włościańskiej i przyrzeka silne trwanie przy wierze katolickiej. Telegram

do rządu wyraża rządowi pełne zaufanie, a wreszcie do Sejmu wyraża podziękowanie za owocną pracę i nadzieję, że Sejm uchwali konstytucję szczerze demokratyczną godną wielkiego narodu.

W uchwalonych rezolucjach Zjazd postanawia przyłączenie się do Polskiego Stronnictwa Ludowego, wyraża głęboką wiarę, że Śląsk musi należeć do Polski, że Wilno prawnie należy się Polsce i że sprawa

będzie załatwiona wedle żądań ludności wileńskiej. Dalsze rezolucje domagają się odpowiedniego wynagrodzenia żołnierzy w szczególności inwalidów i ochotników, zjednoczenia dzielnic, usunięcia niedokładności w urzędach osadniczych. Zjazd wypowiedział się przeciw socjalizacji względnie nacjonalizacji warsztatów pracy i domaga się wolnego handlu. Dalej domaga się parcelacji ziem będących w po-

siadaniu Niemców zwłaszcza na pograniczu. Następne rezolucje domagały się otoczenia opieką rolnictwa wielkopolskiego, otoczenia opieką młodzieży włościańskiej przez ułatwienie jej kształcenia się, dalej przyspieszenia reformy rolnej, zniesienia zbędnych urzędów i powiększenia wydajności pracy w urzędach. W jednej z rezolucji Zjazd wypowiedział się przeciw wszelkim strajkom w obecnej chwili.

Ruch w handlu w Europie.

Paryż, 25 listopada. (PAT). Hava. Komisja dla rozwoju stosunków handlowych między Europą wschodnią i zachodnią odbyła pierwsze posiedzenie. Reprezentowane są w niej Anglia, Stany Zjednoczone, Czechosłowacja, Polska, Włochy, Japonia, Szwecja, Rumunia, Belgja, Hiszpanja, Serbia i Francja. Delegat Sibille został wybrany prezydentem. Delegat rumuński Jonescu, włoski Vavia, belgijski Delesner i czechosłowacki Rambuzek zostali wybrani sprawozdawcami. Komisja przyjęła program polecający organizację przewozu pociągami pośpieszonymi wszystkich klas i pociągami luksusowymi. Komisja domaga się poprawy połączeń z Polską i Czechosłowacją i krajami wschodniopółnocnymi Europy oraz obniżenia cen biletów między narodowych na podstawie ceny przyjazdu w każdym poszczególnym kraju wedle waluty ustalonej aperiodycznie.

Sytuacja w Irlandji.

Londyn, 25 listopada (PAT). Wied. BK. W odpowiedzi na wywoły Asquitha w kwestji Irlandji oświadczył sekretarz dla Irlandji Greenwood, że doniesienia jakoby policja przybyła w samochodach paląc i mordując są fałszywe. W trzech czwartych Irlandji panuje zupełny spokój. Całkowite uspokojenie Irlandji będzie możliwe wtedy, gdy mordercy będą ukarani. Z mordercami nie można negocjować.

Prace w elektrowni krakowskiej.

Kraków, 25 listopada. (E.E.) W elektrowni tutejszej wybuchł częściowy strajk na tle braków aprowizacyjnych, jednocześnie w elektrowni zabrakło węgla. Wobec tego w dniu 25 b. m. tramwaje elektryczne nie są czynne; wieczorem brak światła.

Złoto ros. dla Łotwy.

Ryga, 25 listopada. (E. E.) W myśl umowy rosyjsko-łotewskiej 4 grudnia wysłane będzie do Rygi 4 milionów rubli w złocie.

Z wycieczki na Górny Śląsk.

IV.

Myliby się wielce, ktoby sądził, iż Polacy są już dzisiaj na Śląsku zupełnie bezpieczni i wolni od napastowania przez Niemców.

Że tak nie jest, świadczą chociażby poniższe dwa fakty, jakie zdarzyły się za pobytu mego w krainie czarnych dżamantów.

Fakt pierwszy:

P. Roszczyńska, uczestniczka wycieczki naszej — współpracowniczka „Dziennika Poznańskiego”, powracała któregoś wieczora koleją z Opola do Bytomia. Na stacji w Pieszkowicach (Pieskretscham) wchodzi do wagonu jakiś drab i zwraca się do niej po niemiecku.

— Pani jedzie do Bytomia do hotelu „Lennitz”. Proszę wysiść wraz ze mną.

Gdy p. R. nie zwracała uwagi na napastnika, ten zaczął szarpać ją za łokieć.

— Proszę wysiść! Znam od paniylegitymowania się, co pani za jedna i czego tutaj na Śląsku chce.

Energiczna postawa napastownika i zainteresowanie się

sprawa innych pasażerów sprawiły, iż ów drab, zapewne członek „bojówki” niemieckiej, wysiadł z wagonu; stał jednak przed nim aż do chwili odejścia pociągu, patrząc wciąż uporczywie przez okno na p. R.

Ludzie, znający stosunki miejscowe, mówili później, iż — gdyby była wysiadła — nie obeszłoby się bez dotkliwego pobicia, praktykowanego dawniej stale dla odstraszenia tych, którzy w akcji plebiscytowej na rzecz Polski pracowali.

Fakt drugi:

Powracal z tegoż Opola samochodem Komisarjatu polskiego poseł Rączkowski Redaktor „Piasta”, w towarzystwie dwóch innych osób. Na szosie pomiędzy Wieszowa i Rokitnica (południowy skraj powiatu tarnogórskiego) na samochód napadli jacyś ludzie — snąc wiadomości zawczasu — i dali kilka strzałów rewolwerowych. Ilu było napastujących, z powodu mroku trudno było określić.

Jadacy wyszli na szczęście bez szwanku; skończyło się jedynie na drobnym uszkodzeniu motoru samochodu, które jednak nie przeszkodziło dalszemu odbywaniu podróży.

Przytoczone powyżej wypadki wskazują, iż nie zaniedbano myśli terroryzowania ludności polskiej i działaczy polskich, to jednak nie osła-

bia energii polskiej, lecz przeciwnie wzmaga ją, wywołuje wręcz przeciwną reakcję, niż ta, której się terroryści niemieccy spodziewali.

Sprawa, będąca dziś na ustach wszystkich Górnoszlązaków, jest sprawa przyjazdu na czas głosowania t. zw. reemigrantów.

Nauczeni smutnym doświadczeniem z Warmji i Mazowsza, dokąd Niemcy na głosowanie przywozili ludzi, którzy nie wspólnego z tamtymi nie mieli, rozmaitych wojskowych i policjantów, lub członków bojówek, Ślązacy są bezwzględnie przeciwni przyjazdowi reemigrantów. I to tembardziej, iż udało się już nie raz skonać wać, że przeznaczeni przez Niemców do głosowania mieliby przybyć za dokumentami zmarłych i poległych w czasie wojny.

Słowem wstawaj miśłyby z grobów tak znakomicie przez Hohla przedstawione „martwe dusze”, których koncepcja — jak się okazuje — miała być zarówno w „kulturze” Niemców, jak była w „kulturze” wiek temu w barbarzyńskiej i w bagnie moralnym tonącej Rosji.

Podkreślić należy, iż na projekt, aby głosować mogli reemigranci, delegat polski na konferencji pokojowej zgodził się w tem najmocniej-

szem przekonaniu, że przecież plebiscyt będzie czemś faktycznie poważnym, nie zaś demoralizującą wysoce komedią. Przepuszczali wtedy delegacji nasi, iż przyjazd na głosowanie zapewniony będzie tak samo Niemcom, jak Polakom.

W praktyce jednak sprawa przedstawia się zgoła inaczej: Niemcy, posiadając w swoim rozporządzeniu koleje, napewno — i to niewątpliwie — powiadają — zatrzymywać będą reemigrantów polskich; natomiast — co zaznaczyliśmy wyżej — będą wysyłali wszystkich swoich, którzy tylko zechcą gotowość oddania głosów za pozostawieniem Śląska przy Niemcach.

Lud górnoszląski doskonale całą perfidję pruską zrozumiał i postanowił przeciwstawić się kategorycznie i z całą energią tym zakusom.

Biorąc udział w wiecach, jakie zwoływane były po całej ziemi śląskiej pod hasłem protestu przeciw reemigrantom, wyczuć mogłem, iż Ślązacy gotowi są postąpić z przyjeźdnymi bezwzględnie.

Rozległy się głosy:

— Nie pozwolimy na paradę plebiscytul N ech się tylko zaważ, a podziemiemy na nich z nożem, lub z tem, co kto ma.

A przekonani się chyba świat cały — więc przekonani się i

Nota Rządu Polskiego do Cziczierina.

Warszawa, 25 listopada (PAT). Wydział prasowy min. spr. zagr. komunikuje: Dnia 25 b. m. minister spr. zagr. ks. Sapieha wysłał notę treści następującej:

Do pana Cziczierina komisarza ludowego dla spraw zagr. rosyjskiej socjalnej republiki. Do pana Rakowskiego komisarza ludowego dla spraw zagr. ukraińskiej socjalnej republiki.

Od chwili ponownego nawiazania rokowań pokojowych w Rydze delegat rządu sowieckiego stosuje taktykę, która pomysłny przebieg rokowań ogromnie utrudnia. Dla usunięcia wątpliwości w interesie pomysłnego dalszego rozwoju rokowań pokojowych, rząd polski proponuje: 1) Ustalenie i natychmiastowe powiadomienie delegacji obu stron o dniu terminu, w którym definitywny traktat pokojowy ma być podpisany. 2) Natychmiast po zajęciu przez wojska stron obu linii przewidzianych w rozemnie omówić na konferencji w Rydze gwarancje wojskowe trwałe utrzymaniu statusu pokoju. Przy tej sposobności nie mogą nie wyrazić głębokiego zdumienia z powodu stanowiska zajętego przez delegację rządu sowiektów w sprawach zwrotu zakładników i wymiany jeńców, które sprzeciwia się powszechnie uznanym zasadom humanitarnym. Rząd polski protestuje szczególnie przeciwko jaskrawie bezprawnemu zatrzymaniu członków misji p. Filipowicza. Oczekując rychłej odpowiedzi rządu sowiektów w sprawach powyżej poruszonych rząd polski będzie gotów dać w każdej chwili odpowiednie instrukcje swej delegacji w Rydze.

Podpisano: Minister spr. zagr. Sapieha.

Ultimatum do rządu we Władywostoku.

Koenigswusterhausen, 25 listopada. (PAT). Radio. Z Władywostoku donoszą: Rząd bolszewicki w Cyczie przesłał do rządu we Władywostoku ultimatum z zadaniem, aby rząd ten natychmiast się rozwiązał. Wrazie nie rozwiązania się rząd bolszewicki grozi strajkiem generalnym. Parlament rozważa to ultimatum. Liczą się z jego odrzuceniem.

Warunki rządu Kowieńskiego.

Warszawa, 25 listopada (tel. wł.). Rząd Kowieński oświadczył, że nie podpisze rokowań pokojowych z gen. Żeligowskim, natomiast gotów jest rozpocząć rokowania z Polską jako dalszy ciąg rokowań w Suwałkach, pod warunkiem jednak utrzymania status quo, t. j. oddania Litwie Wilna.

Likwidacja kom. politycznego Sawinkowa.

WARSZAWA, 25 listopada (tel. wł.). Rosyjski komitet polityczny, na którego czele stoi Sawinkow, zostanie w najbliższych dniach zlikwidowany.

Polacy w policji plebiscytowej.

Bytom, 25 listopada. (E. E.) Organizacje niemieckie szykują coraz więcej urzędników—Polaków, zatrudnionych w policji plebiscytowej. Urzędnicy Polacy zamierzają zażądać od komisji koalicyjnej wydalenia z Górnego Śląska oficerów niemieckich, którzy nie pochodzą z tej dzielnicy.

Wojowniczy przedstawiciel Sowdepil.

Ryga, 25 listopada (E. E.)—Policja tutejsza dokonała rewizji w hotelu, zajmowanym przez przedstawicielstwo bolszewickie. Przy rewizji znaleziono olbrzymie paki literatury agitacyjnej bolszewickiej. Rewizję zarządzono z powodu skarg właśc. hotelu, bowiem przedstawiciel sowdepil wypędził służbę hotelową, zabronił właścicielowi wchodzenia do hotelu oraz wyrzucał siłą przyjezdnych gości.

Wynik rewizji poruszył żywo miejscową opinię publiczną.

Arsenał w mieszkaniu.

Bytom, 25 listopada. (E. E.) Podczas rewizji w mieszkaniu komunisty niemieckiego w Zabrzu znaleziono 5 karabinów, 5 granatów ręcznych, 100 nabojów karabinowych, 20 min do miotania.

O plebiscy w Wilenszczyźnie.

Genewa, 24 listopada (PAT) Wied. BK. Rada Ligi narodów zelem zabezpieczenia wolności plebiscytowej w Wilenszczyźnie po wysłuchaniu delegatów polskich uchwaliła wysłać międzysojuszniczy kontyngent wojskowy w sile 1800 ludzi na Wilenszczyznę.

O powrót króla Konstantyna.

Ateny, 24 listopada (PAT)—Wied. BK. Ogłoszono tu półurzędowe oświadczenie, że rząd stanowczo obstaje przy powrocie króla Konstantyna a to ze względu na ujawnioną w tym kierunku wolę wyborców.

O emeryturę cywilną.

Warszawa, 24 listopada (P. A. T.) Biuro prasowe ministra skarbu komunikuje: Projekt ustawy o emeryturach cywilnych był już rozpatrywany za Radzie prawniczej przy Radzie ministrów. W najbliższym czasie będzie przedłożony Radzie ministrów a następnie sejmowi.

Karofele w Lidze Narodów.

Gdańsk, 24 listopada (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu konstytuancy gdańskiej toczyła się dyskusja w sprawie obniżenia ceny ziemniaków z Polski. Socialista niezawisły A. Anhn żądał by rząd gdański w rokowaniach z rządem polskim domagał się obniżenia ceny ziemniaków do wysokości ceny obowiązującej w Polsce. Gdyby rząd polski zgodził się na obniżenie ceny należy odnieść się do Rady ambasadorów względnie Ligi narodów. Przedstawiciel rządu oświadczył, że rokowania rozpoczną się jutro i że obecnie Gdańsk nie jest skazany na wszystko co mu narzucają, gdyż może apelować do Ligi narodów.

Składajcie ofiary na fundusz plebiscytowy.

Nowa gazownia miejska.

x) Wobec tego, że istniejąca przy ul. Targowej od dziesiątek lat gazownia nie jest w możności zaspakajać potrzeb ludności miasta Łodzi, zarząd miejski uznał za konieczność wybudować w najbliższym czasie nową gazownię, na szerszą skalę. W tym celu magistrat nabył odpowiednią przestrzeń gruntów, opodal terytorium kolei kaliskiej, przy ulicy Obywatelskiej. Opracowanie projektu i planów nowej gazowni powierzono zostało inż. Ozesławowi Świerczewskiemu, dyrektorowi Polskiego Tow. Gazowniczego.

W myśl projektu, początkowa wydajność gazu w nowej gazowni obliczona będzie na 50,000 metrów sześciennych na dobę, z możliwością dalszej rozbudowy do 100, 150, a nawet 250,000 metrów sześciennych na dobę. Budowa olbrzymiego gmachu nowej gazowni, złożonego z całego szeregu budynków, prowadzona będzie sposobem gospodarczym, mając na względzie korzystanie wyłącznie z materiałów krajowych. Tylko niezbędne maszyny i niektóre przyrządy, jakich niema w kraju, z konieczności sprowadzone będą z zagranicy.

Przewidywane w projekcie budowy znaczne rozmiary gmachu nowej gazowni oraz jej wydajność będą miały na celu nie tylko zaspakajanie potrzeb samego miasta Łodzi, lecz i sąsiednich miast jak Pabjanice, Zgierz, Aleksandrów, Konstantynów i t. d.

Niezależnie od eksploatacji gazu, projekt przewiduje na temże terytorium budowę fabryki przetworów chemicznych, jako produktów ubocznych przy wyrobie gazu, mianowicie: smoly, wody amoniakowej, stosowanej w przemyśle, lekkich olejków, które mają zastosowanie przy wyrobach amunicji, naftaliny oraz fabryki farb anilinowych.

Z wiosną roku przyszłego zarząd miejski przystąpi do robót niwelacyjnych na placu wyznaczonym pod budowę, oparkowania terytorium i przypuszczalnie w tymże czasie do samej budowy, rozporządzając wyprodukowaną cegłą w ceglarniach miejskich.

Koszty budowy i urządzenia nowej gazowni dosięgną do kilkuset milionów marek.

Z miasta i okolic.**Konkurs na broszurę dla ślązaków.**

Sekcja Plebiscytowa Polskiego Towarzystwa Pomocy Ofiarom Wojny podała do publicznej wiadomości, że celem wyznaczenia Sędziów do oceny rozpraw, traktujących o korzyściach ekonomicznych z połączenia Śląska Polskiego z Polską, zwróciła się Towarzystwa Ekonomistów i Statystyków Polskich w Warszawie o wyznaczenie Sędziów konkursowych.

Towarzystwo uprzejmie delegowało do oceny prac konkursowych pp. Stefana Dziwulskiego i Edwarda Rozego.

Jednocześnie Sekcja przypomina, że ostateczny termin do nadsyłania rozpraw konkursowych Polskiemu Towarzystwu Pomocy Ofiarom Wojny (Szpitalna 6) upływa w dniu 8-ym grudnia r. b. i że nagroda konkursowa, przeznaczona przez Sekcję, wynosi 4,000 marek.

Ceny monet.

Polska Królewska Kasa Pocztyzyczna komunikuje, że nabywa monety złote i srebrne obecnie po następujących cenach: za 1 rubla w złocie mk. 162, w srebrze 90, za 1 rubla bilonem w srebrze 25, za 1 mk. niemiecką w złocie 76, w srebrze 25, za 1 koronę austriacką w złocie 64, w srebrze 21.50; za 1 franka w złocie 60.50, w srebrze 21.50. Inne zagraniczne monety złote i srebrne nabywa P. K. K. P. po cenach, odpowiadających ich zawartości kruszcu w stosunku do monet wyżej przytoczonych.

Na „gwiazdkę” dla żołnierza.

(x) Na wczorajszym posiedzeniu Obywatelskiego Komitetu Wykonawczego Obrony Państwa w Województwo Łódzkie, postanowiono wyasygnować na ręce Komisji gwiazdkowej tymczasowego Komitetu Białego Krzyża mk. 200,000 na podarunki gwiazdkowe dla żołnierza na froncie, oraz mk. 50,000 tytułem jednorazowej zapomogi na „strzechę” żołnierską.

Z Kola Elektrycznej Miejskiej.

(c) Od wczoraj wprowadzona została na kole Elektrycznej Miejskiej podwyższona taryfa dla jadących. Osoby dorosłe płać po 6 mk., uczniowie i szeregowcy — 2 marki, oficerowie — 4 mk.

Ze Związku Ministrantów parafji łódzkich.

(a) Po ustąpieniu ks. Wasiaśka, kierownictwo Związku Ministrantów parafji łódzkich objął wik. par. św. Józefa ks. Egiert.

Pokaz traktora.

(c) Przypominamy ziemianom okolicznym, iż jutro, na polach folwarku Brus pod Łodzią odbędzie się w godzinach rannych pokaz traktora „Titan”, zorganizowany przez Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe.

Pensje personelu szpitalnego.

x) Zgodnie z wnioskiem Komisji zdrowotności ustalone zostały następujące pensje dla personelu szpitalnego w Zgierz: gospodyni szpitalnej 2000 mk. miesięcznie, pielęgniar-kom w oddziale chorób zakaźnych mk. 1800, pielęgniar-kom pozostałym mk. 1200.

Przyjęcie pożyczki.

(x) Rada miejska m. Zgierza uchwaliła przyjąć propozycję uchwaloną przez Okręgową dyrekcję robót publicznych pożyczkę mk. 650,000 na roboty brukarskie, przewidziane w budżecie na rok administracyjny 1920/21.

Utrzymanie ochron i domu starców w pow. łódzkim.

x) Na posiedzeniu Komisji opieki społecznej, pod przewodnictwem p. W. Cieleckiego i przy udziale delegatami-nisterjum pracy i opieki społecznej p. A. Lewandowskiego postanowiono zmodyfikować pierwotną uchwałę w przedmiocie wydatków preliminowanych na utrzymanie ochron i domu starców w ten sposób, aby dla Zgierza, na utrzymanie przytułku i domu starców i

kalek wyznaczyć ryczałtową sumę w wysokości 25000 mk. na każdy zaś komplet ochrony przyznać po 2000 mk.

Cholera w obozie jeńców.

c) W obozie dla jeńców w Strzałkowie w województwie poznańskim, skonstatowano kilka wypadków cholery azjatyckiej pomiędzy jeńcami.

Wskutek tego władze poznańskie początkowo zamknęły wszelką komunikację ze Strzałkowem, a przez to odcięły od nas całą ziemię Stupecką, która kolejami poznańskimi — drogą okólną — komunikuje się z Kaliszem i Łodzią.

Ostatnio jednakże zgodzono się na przepuszczenie pociągów z żywnością, kierowaną z ziemi Stupeckiej do Łodzi, oraz otworzono komunikację osobową dla tych osób, które uzyskują specjalne zezwolenie starostwa stupeckiego na wyjazd.

Porwany przez transmisję.

(x) Wczoraj w fabryce przy ul. Wólczańskiej № 128, skutkiem własnej nieostrożności porwany został przez transmisję robotnik, 49 letni Jan Matusiak i rzucony o ziemię. Uległ on złamaniu rąk i porażeniu całego ciała. Wzwanym lekarz Pogotowia odwiedził Matusiaka w stanie beznadziejnym do szpitala Poznańskich.

Z Sali sądowej.**O napad bandycki.**

Sąd Okręgowy rozwał sprawę 48 letniego Józefa Jakóbowicza i 43 l. Ajzyka Goldberga oskarżonych o to, iż w nocy z 20 na 21 maja 1919 r. dokonali napadu bandyckiego na mieszkańca Aleksandrowa Nutę Szlamę, z kąd zrabowali różne rzeczy na znaczną sumę. Jeden z napastników był uzbrojony w rewolwer.

Stawieni przed Sąd oskarżeni nie przyznali się do inkryminowanego im, poszkodowanego jednak poznał w nich napastników.

Sąd po naradzie skazał obydwóch podsądnych po pozawieniu praw i przywilejów po 6 lat ciężkiego więzienia.

Nauka i sztuka.**Nagrody Nobla.**

Tegoroczne nagrody Nobla przyznane zostały głównie przedstawicielom krajów Ententy. W dziale nauk przyrodniczych nagrodę Nobla otrzymali dr. Bordet, znakomity belgijski bakterjolog i Guillaume, fizyk, dyrektor biura międzynarodowego wagi i miar.

W sekcji humanistycznej wyróżniony został poeta szwajcarski, Karol Spitteler. Przed wojną mało był on znany w świecie, pomimo, iż w istocie jest jednym z większych poetów współczesnych.

O Karolu Spittelerze zaczęto mówić wszędzie dopiero w r. 1914. W początkach wojny imię poety szwajcarskiego stało się głośnie w świecie, z powodu jego mowy, wygłoszonej w Zurychu, a więc w

jednym z ognisk propagandy pangermańskiej, w której to mowie Spitteler wręcz potępił barbarzyństwo niemieckie i wyraził zdanie, że każdy uczciwy człowiek powinien stanąć po stronie Ententy. Mówiąc o bezceństwach niemieckich w Belgii, Spitteler z oburzeniem zaznaczył:

„Nie dość było Kainowi zamordować Abła, gdyż po zbrodni dokonanej stał się jego oszowca”.

Niespodziewano się w Niemczech, gdzie Spitteler, jako piszący po niemiecku, był bardziej znany niż gdzie indziej, że cichy i skromny kochanek Muz, stanie się tak stanowczym i niebezpiecznym przeciwnikiem, że ziomków swoich ostrzeże przed zachowaniem w przymierze z gwałtozielami wolności świata.

Śmiesznie wyglądały niektóre wystąpienia dawnych niemieckich wielościli Spittelera. Nic wszakże nie pomogła wrzawa i agitacja niemiecka. Spitteler zjednywał sobie coraz więcej zwolenników we własnej ojczyźnie, urosł moralnie w oczach całego świata.

Akademja Sztokholmska, przyznając Spittelerowi nagrodę Nobla w sekcji humanistycznej, miała najpewniej na względzie nie tylko jego zasługi literackie, lecz i to, pełne szlachetności, ludzkie wystąpienie przeciw gwałtozielom porządku prawa i sprawiedliwości.

Do P.T. Prenumeratorów.

Wobec zwiększenia kosztów wydawnictwa, zmuszeni jesteśmy podnieść cenę pisma w prenumeracie do mk. 80 miesięcznie, a dla robotników do mk. 60, pozostawiając mk. 5 za odosłanie do domu.

Podwyższenie to jest niewspółmiernie niskie w porównaniu z podniesieniem wynagrodzeń personelowi technicznemu.

Administracja.

ISTN. OD 1915 R.

BIURO OGŁOSZEŃ

Teofil Pietraszek

WARSZAWA

MARSZAŁKOWSKA

TELEFON 509 73.

OGŁOSZENIA do wszystkich pism ŚWIATA.

SOLIDNIE — SZYBKO TANIO.

Żołnierz polski--wasz obrońca pozostał jeszcze na froncie. Nie zapominajcie, iż w dniu WIGILIJNYM oczekuje on od Was dowodów pamięci. * * * * *

Teatr, muzyka i sztuka

Korzystaj z chwili Nie jutro lecz dziś

nabądź „Milionówkę” bo może w najbliższą sobotę

Wygra numer który dziś sprzedają za 1010 marek.

Komunikaty

Ze Stow. Handlowców Polskich.

Stow. Handl. Polskich urządzi w niedzielę 28 listopada w lokalu własnym (Piotrkowska 108) „Podwieczorek artystyczny”...

Program (wionoczela solo, śpiew, deklamacja, monologi) zapowiada się bardzo ciekawie.

Teatr Miejski Dziełna 18.

Dzisiaj „Karykatury” Kisielewskiego na rzecz „Towarzystwa Opieki nad Żołnierzem-Uzdrowieńcem”.

W sobotę o godz. 4 po poł. po cenach najniższych dla młodzieży poprzedzona konferencją „Złota Czaszka” Słowackiego...

W niedzielę o godz. 12 w połud. VII Poranek dramatyczny: „Warszawianka, Wypiański i Teatr”.

Prelegent M. Limanowski, znany teatrolog, reżyser i współkierownik teatru „Reduta” w Warszawie...

O godz. 8 po poł. po cenach popu. „Karykatury” a o godzinie 8 wiecz. „Ludjusz” po raz piąty. Dyrekcja Teatru z całym pietyzmem, nakładem pracy i kosztów przygotowuje trzy fragmenty z „Noce Listopadowej” i „Warszawianki” Wypiańskiego w nowym opracowaniu scenicznym Al. Węgierski.

Popierajcie handel polski.

WŁADYSŁAW ŚWIECICKI Komisarz Policji Państwowej m. Łodzi po długich i ciężkich cierpieniach zmarł d. 24 listopada 1920 r. przeżywszy lat 39.

Na srebrnym ekranie.

„Casino”

W kinoteatrze „Casino” wyświetlany jest obecnie dramat w 7-ju aktach p. t. „Bracia Karamazow”. Jest on opracowany na tle słynnej powieści Teodora Dostojewskiego pod tym samym tytułem.

Table with exchange rates for various currencies: Dolary kanad., Franki franc., Franki belg., etc.

Table with exchange rates for various currencies: Dolary kanad., Franki franc., Franki belg., etc.

OFIARY.

Z okazji imienin przełożonej nauczycielstwo i uczenie 8-o kl. Szkoły Handlowej G. Waszczyńskiej składają 1850 marek na ciepłą odzież dla Żołnierza.

„Bagatela” TEATR (w gmachu teatru „Scalla” ul. Cegielińska 18) pod dyktando Marjana Tarłowskiego.

Dziś O. Hopkinson, król Bostonu i Cover Coatu nap. Wład. Polak. Aktualna satyryczna rewja łódzka z R. Gierasieńskim w roli tytułowej oraz udz. cał. zesp. Nadto część koncertowa. W niedzielę 28 b.m. o 4 pp. przedst. pop.

„Węże parciane” dostarcza fabryka wyrobów lnianych „TECHNOLEN” Warszawa, Żorawia 6, tel. 139 00

Pasy skórzane nowe dostarczy natychmiast PION ul. Lwowska 48. Szwarcz i szwedenie skóry nagwa w ciągu 3 dni KREM „Mukuna”

Obwieszczenie publiczne. III Wydział Cywilny Sądu Okręgowego w Łodzi publicznie zawiadamia, że na skutek podania Gustawa Adolfa Tragera decyzją z dn. 11 października 1920 r. postanowił 1) zezwolić na zastosowanie środków zap. zabezpieczających...

Kupię Folwarczek do 5-6 włók, w dobrej ziemi, w województwie łódzkim, lub w ziemi łowickiej, bez pośrednictwa. Oferty „Kupno folwarku” do Adm. „Kurj. Łódzkiego”.

Oleina Angielska ekstra jasno-biała 97,99% o, średni kolor 95,96% o. Brunatny kolor 94,95% o. Biała 98% o Franco Gdańsk sprzedaje w Warszawie. London and Continental Trading Co Ltd. Królewska 18- Telefon 225-19

Kupuję Brylanty stare złoto, srebro, diamenty, perły, stare zęby złote zegarki. Piace najlepsze ceny. Proszę przetrzeć 7 Konstantynowska 7 Z. Milich, prawa oficyna i piętro.

Urządzona Garbarnia wraz z koncesją jest zaraz do sprzedania. Oferty pod „Pewny zysk” do administracji „Kurjera Łódzkiego”

Oleina Angielska ekstra jasno-biała 97,99% o, średni kolor 95,96% o. Brunatny kolor 94,95% o. Biała 98% o Franco Gdańsk sprzedaje w Warszawie. London and Continental Trading Co Ltd. Królewska 18- Telefon 225-19

Kupuję Brylanty stare złoto, srebro, diamenty, perły, stare zęby złote zegarki. Piace najlepsze ceny. Proszę przetrzeć 7 Konstantynowska 7 Z. Milich, prawa oficyna i piętro.

Opłoszenia drobne Kupno i sprzedaż Radzę kupować tylko towary tylko teraz bo drożeją. Korzystajcie z okazji. Eszaki białych tow. szarówka flanela barchany, walcaszewoty korty bo stony woltar satyna na korzuchy, podszewka Frykoty, Taatej nie wędzicie bo w młaskaniu przywalam. Klińskiego 40 (Widzewska) front II p. m. 10. Akuszerka F. Blazoczycowa ul. 6-go sierpnia nr. 22 m. 12 przyjmuję zamówienia. M. U. Z. Łódź 6. XI. 2

Palta damskie, męskie, pańskie i chłopięce od mk. 700. Ubrania, męskie od Mk. 2000 i wyżej. Dziecinne od Mk. 200. O bawie, spodnie, koszule, kołnierze, spódnice, damskie bielizna ciepła, towary loketowe, swetry, koldry, chustki, palca, chrześcijańska składnica towaru pod firmą Jarmark Łódzki Piotrkowska 44 pierwsze piętro UWAGA: ubrania i palca na zamówienie z wia szych materiałów.

Meble Najtańsze źródło! Na większy wybór! Syplal, nte, jadalnie, gabinety, kuchnie, pojedyncze, szafy, biurka, stoły, łóżka, krzesła, otomany i szelagi do spania oraz na terace poleca: Chrześcijańska Składnica mebli pod firmą „Jarmark Łódzki” Piotrkowska nr. 44 pierwsze piętro front Akuszerka Marja Kubicka przyjmuje Piotrkowska 199 Zagubione dokumenty Antoni Kuśnik zgubił paszport polski wydany w Łodzi

Antonina Wielńska zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi Abram Mojżesz Rothbart zgubił paszport polski wydany w Slescah Berek Lawkowiec zgubił paszport niemiecki wydany w Głownie, 2 pater ty wydane w Brzezinech na wyrób oleju i łokole we towary, paszport niemiecki wydany w Głownie na imię Hany Lewkowiec oraz pozwolenie na wyrób oleju E. Chajka Janowski zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi F. roim Szwarcz zgubił kartę rejestracyjną 1949 rocznie Janek Szwarcz zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi Ignacy Mielczarek zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi Jan Czarnik zgubił dowód osobisty kolejowy, wydany przez dyr. Łódź-Kat. Kazimierz Kaciorkowski zgubił paszport polski tymczasowy wydany w Łodzi Marja Kwasniasz Figura 4 zgubiła kartę węglową Władysław Anasinski zgubił portfel na wierzający paszport polski wydany w Łodzi oraz 32 mk. Marja Rubin zgubiła tymczasowy dowód osobisty wydany w Koninie Hanna Wozniak zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi

Stenografii nek Towarzystwa Stenografów w Warszawie. Władomść Brzeziska 8 front, pierwsze piętro Król. Do sprzedania 226000 łodzi kw. placu w Głownie przy samej stacji Kol. Warsa. Kat. Przez plac przepływa rzeka, nadeje się na budowę fabryki i na lotnisko. Władomść M. Grabowski Głowno Sierż. Dom do sprzedania za 120000 mk. prócz tego morga ziemi przy ul. Brzeziskiej. Władomść Brzeziska 8 Przegodaki. Władomść M. Grabowski Głowno Sierż. Władomść M. Grabowski Głowno Sierż.

Stenografii nek Towarzystwa Stenografów w Warszawie. Władomść Brzeziska 8 front, pierwsze piętro Król. Do sprzedania 226000 łodzi kw. placu w Głownie przy samej stacji Kol. Warsa. Kat. Przez plac przepływa rzeka, nadeje się na budowę fabryki i na lotnisko. Władomść M. Grabowski Głowno Sierż. Dom do sprzedania za 120000 mk. prócz tego morga ziemi przy ul. Brzeziskiej. Władomść Brzeziska 8 Przegodaki. Władomść M. Grabowski Głowno Sierż.

Stenografii nek Towarzystwa Stenografów w Warszawie. Władomść Brzeziska 8 front, pierwsze piętro Król. Do sprzedania 226000 łodzi kw. placu w Głownie przy samej stacji Kol. Warsa. Kat. Przez plac przepływa rzeka, nadeje się na budowę fabryki i na lotnisko. Władomść M. Grabowski Głowno Sierż. Dom do sprzedania za 120000 mk. prócz tego morga ziemi przy ul. Brzeziskiej. Władomść Brzeziska 8 Przegodaki. Władomść M. Grabowski Głowno Sierż.